

ΜΙΑ ΝΕΑ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Νίκη Μ. Χριστοδούλου
Φοιτήτρια της Γλωσσολογίας

Κοντά στο χωριό Δένεια, που βρίσκεται στο εσωτερικό της Κύπρου, υπάρχει ένα τεράστιο αρχαίο νεκροταφείο, που χρησιμοποιήθηκε από την Εποχή του Χαλκού. Το νεκροταφείο αυτό είναι γνωστό στους κατοίκους των γύρω χωριών, οι οποίοι προβαίνουν σε λαθρανασκαφές. Ως αποτέλεσμα, το τοπίο είναι γεμάτο ορούγματα, και φαίνεται σαν βομβαρδισμένο. Οι λαθρανασκαφείς, αφού συλλέξουν ό,τι κρίνουν σημαντικό, σπάζουν ό,τι τους φαίνεται ευτελές, ή το εγκαταλείπουν γύρω από την είσοδο του τάφου.

Από το νεκροταφείο αυτό προέρχεται μια ενεπίγραφη φιάλη. Ο λαθρανασκαφέας δεν την έκρινε σπουδαία, αλλά τη βρήκε χρήσιμη και την τοποθέτησε στο κατέπι του ως ποτίστρα. Εκεί την πρόσεξε συλλέκτης αρχαίων αντικειμένων, την παρέλαβε για τη συλλογή του και μας την παρέδωσε προς ανάγνωση της επιγραφής.

Τα στοιχεία της φιάλης είναι τα ακόλουθα: Έχει πλαστεί από κόκκινο πηλό, που περιέχει και μικρούς κόκκους άμμου. Φέρει ερυθρό επίχρυσμα. Έχει λοξόσχημα χείλη, νεύοντα προς τα έξω, και κυκλική πεπλατυσμένη βάση, διαμέτρου 5 εκ. Διάμετρος χείλους: 15,5 εκ. Πάχος χείλους: 1,8 εκ. Μέγιστο ύψος: 6,4 εκ. Κατώτερο ύψος: 5,1 εκ. Χρονολογία: πιθανώς 4ος αιώνας π.Χ. Η φιάλη φέρει χαραγμένη με οξύ όργανο, προ της οπτήσεως, κυπροσυλλαβική επιγραφή σε τέσσερις γραμμές. Η επιγραφή με το συλλαβάριο* την πρώτη ανάγνωση και την απόδοσή της έχει ως εξής:

$\Psi \bar{\tau} \uparrow + \mu$ ο να ει λο σε	$\bar{\epsilon}$ σε	$\Psi + \bar{\zeta} \uparrow \Psi$ πι λο κε ρε τε	$\ast \bar{\zeta} \uparrow \eta \bar{\nu} \mu$ α κε τα κο ρα σε
*Όνα σίλος	Φιλοκρέτης	Άκε (σ) ταγόρας	
$\uparrow \bar{\zeta} \mu \uparrow \bar{\eta} \bar{\eta} \uparrow \mu$ νε φα σε τυ ε ρε υ	$\uparrow \mu \bar{\zeta} \mu$ τυ ε ρε σε	$\uparrow \mu \bar{\zeta} \mu$ κα υ το	
Néfas	θυήρης	Καστώ	
$\ast \bar{\zeta} \uparrow \bar{\zeta} \uparrow \eta \bar{\nu} \mu$ α κε το κε ρε τε σε			
$\ast \bar{\zeta} \uparrow \bar{\zeta} \uparrow \eta \bar{\nu} \mu$ Ά κε(σ)τοκρέτης			

Μετά το διάβασμά της βρέθηκε ότι η επιγραφή αποτελείται από εννέα ονόματα αρχαίων Κυπρίων, όλα ελληνικά. Από αυτά, τα περισσότερα διαβάζονται με ακρίβεια. Δεν υπάρχει άλλη πληροφορία στην επιγραφή. Δεν αναφέρεται καμιά αφέρωση, καμιά θεότητα, καμιά χρήση. Μπορεί τα εννέα ονόματα να είναι ονόματα νεκρών, στους οποίους αφιερώνεται η φιάλη, για να τη χρησιμοποιούν στον άλλο κόσμο. Κανένα στοιχείο δεν παρέχεται για τη χρονολόγηση της φιάλης. Με επιφύλαξη από κάποιες ενδείξεις, τη χρονολογήσαμε στον 4ο αιώνα π.Χ. Η επιγραφή είναι γραμμένη επί τα λαία, δηλαδή από τα δεξιά προς τα αριστερά, όπως και άλλες συλλαβογραφικές επιγραφές από την Κύπρο. Όπως είναι γνωστό, και οι πρώτες αλφαβητικές ελληνικές επιγραφές είναι γραμμένες επί τα λαία. Πιστεύουμε ότι αυτό οφείλεται σε επίδραση από τη συνήθεια γραφής του φοινικικού αλφαβήτου. Μερικά σημεία παρουσιάζουν μικρή ιδιομορφία από τα γνωστά σημεία του κυπριακού συλλαβρίου. Χαρακτηριστικό είναι ότι στη θέση του σημείου *σε*, το οποίο επίσης χρησιμοποιείται στην επιγραφή αυτή, χρησιμοποιείται και το γράμμα *σαν* (M), ως *σε*, από το φοινικικό αλφάβητο. Πιστεύουμε ότι η ανάμιξη αυτή

οφείλεται στη συνύπαρξη του συλλαβαρίου με το φωνικό αλφάβητο.

Τα ονόματα της επιγραφής είναι τα εξής:

1. Το πρώτο όνομα διαβάζεται ως *Όνασίλος*. Το όνομα αυτό είναι πολύ συνηθισμένο στην αρχαία Κύπρο. Ο Olivier Masson στο βιβλίο του *Les inscriptions chypriotes syllabiques* παραδίδει από αρχαίες επιγραφές ονομαστική *Όνασίλος* στις παραγράφους 307, 339, 384, 436, γενική *Όνασίλω* στις παραγράφους 81, 82, 111, 135, 310, 311α, 366 και *Όνασίλων* στις παραγράφους 217, 434, δοτική *Όνασίλωι* στην παράγραφο 217 και αιτιατική *Όνασίλων* στην παράγραφο 217.

Φαίνεται ότι το όνομα, όπως αποδίδεται και από τον Oliv. Masson, παροξύνεται, σύμφωνα με τον τονισμό των ονομάτων που λήγουν σε -ίλος (με ένα λάμβδα), όπως *Χοίριλος*, *Κυδίλος*. Ο παραδιδόμενος από τον Ηρόδοτο (βιβλ. V, 114-115) τύπος *Όνησίλος* για το ηρωικό βασιλόπουλο της Σαλαμίνας κατά την επανάσταση των Κυπρίων, φαίνεται ότι τονίστηκε αναλογικώς προς το *Όνάσιμος*.

Το όνομα παράγεται από αρχικό *Όνασις*, το οποίο είναι ομόρριζο με το ρήμα *ονίνημι*.

Ονόματα με την ίδια καταγωγή παραδίδονται από την αρχαία Κύπρο, κατά το βιβλίο του Oliv. Masson, τα ακόλουθα: *Όνάσις*, *Όνάσιμος*, *Όνάς*, *Όνασαγόρας*, και *Όνααγόρας*, *Όνάσας*, *Όνασίας*, *Όνασίδαμος*, *ΌνασιΦάναξ*, *ΌνασίΦοικος*, *Όνασιθάλης*, *Όνασίθεμις*, *Όνασικράτης*, *Όνασικρέτης*, *Όνασικήπρα*, *Όνασίκυπρος*, *Όνασιμάς*, *Όνασίνικος*, *Όνασίορος*, *Όνασις*, *Όνασίς*, *Όνασιτίμα*, *Όνασίτιμος* και *Όναίτιμος*, *Όνασίφαντος*, *Όνασίφιλος*, *Όνασίχαρις*, *Όνασος*.

2. Το δεύτερο όνομα διαβάζεται ως *Φιλοκρέτης*. Ο γραφέας λησμόνησε να γράψει το τελικό σημείο σε και, όταν εκ των υστέρων το συμπλήρωσε, το έγραψε στην αρχή του ονόματος και λίγο ψηλότερα, γράφοντας από αριστερά προς τα δεξιά και ξεχνώντας ότι ολόκληρη η επιγραφή είναι επί τα λαία. Ακόμη και αν αγνούσαμε το σημείο αυτό (το σε), το όνομα δεν θα μπορούσε να αποδοθεί ως θηλυκό *Φιλοκρέτη*, για γραμματικούς λόγους.

Όνομα *Φιλοκρέτης* (γενική -εος) παραδίδεται από τον Olivier Masson στο ανωτέρω βιβλίο του, στην παράγραφο 119. Το όνομα είναι σύνθετο από το φίλος και κράτος. Ονόματα με πρώτο συνθετικό το φίλος από συλλαβογραφικές επιγραφές της Κύπρου παραδίδονται από τον Olivier Masson στο ανωτέρω βιβλίο του τα ακόλουθα: *Φιλαγόρας*, *Φιλόγορος*, *Φιλογένης*, *Φιλόδαμος*, *Φιλόδαρος*, *Φιλοκλέφης*, *Φιλοκρέφων*, *Φιλοκύπρα*, *Φιλοκύπρος*, *Φιλόταις*, *Φιλόπας*, *Φιλότιμος*, *Φιλωνίδας*, *Φιλώνιος*, *Φιλώνυμος*.

Ως γνωστόν, η αρχαία κυπριακή διάλεκτος παραδίδει ονόματα σε -κρέτης, αντί σε -κράτης, τα οποία επίσης δεν αγνοεί. Τέτοια ονόματα παραδίδονται από αρχαίες κυπριακές επιγραφές από το βιβλίο του Olivier Masson, τα: *Άριστοκρέτης*, *Κυπροκρέτης*, *Μενοκρέτης*, *Μινοκρέτης*, *Όνα-*

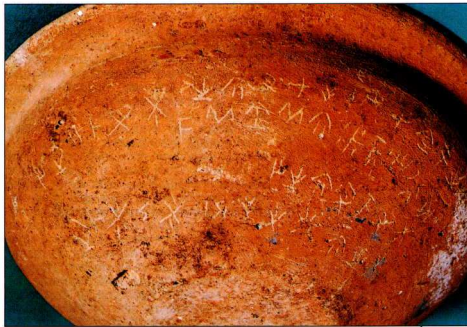
σικρέτης, *Στασικρέτης*, *Σωκρέτης*, *Τιμοκρέτης*, αλλά και τα: *Μενοκράτης*, *Στασικράτης*, *Όνασικράτης*, *Κυπροκράτης*, *Νικοκράτης*.

3. Το τρίτο όνομα διαβάζεται ως *Άκεταγόρας*. Θεωρούμε ότι ο γραφέας παρέλειψε τη δήλωση του σημείου σε και ότι το όνομα είναι *Άκεσταγόρας*. Είναι δυνατό να υπάρχει αφομοίωση του σε σε τ.

Το πρώτο συνθετικό του ονόματος, το οποίο είναι ομόρριζο με το ρήμα *άκείομαι*=θεραπεύω, βρίσκεται σε ονόματα από κυπριακές επιγρα-

Η ενεπίγραφη φέλη από κόκκινο πηλό. Διάμετρος βάσης 5 εκ. και χείλους 15,5 εκ. Στο άνω μέρος της φωτογραφίας φαίνεται η εγχάρακτη επιγραφή.

Λεπτομέρεια του ενεπίγραφου τμήματος της φέλης.

φές, κατά το ανωτέρω βιβλίο, όπως: *Ἀέσανδρος*, *Ἀεσοτόθεις*, *Ἀεσοτόκυπρος*, *Ἀεσοτομέμφης*, *Ἀεσοτότιμος*. Επίσης παραδίδεται και απλό όνομα *Ἀέστος*.

Το δεύτερο συνθετικό είναι ομόρριζο με το ρήμα *ἄγορεύω* και είναι πολύ συνηθισμένο στην κυπριακή ονοματολογία. Ο Olivier Masson στο ανωτέρω βιβλίο του παραδίδει ονόματα, όπως: *Ἀρισταγόρας*, *Δημαγόρας*, *Ἐολαγόρας*, *ΕὐΦαγόρας*, *Φαναζαγόρας*, *ΖωΨαγόρας*, *Θεμιστάγορος*, *Κλητάγορος*, *Κυπραγόρας* και *Κυπράγορος*, *Νικαγόρας*, *Ἰννασαγόρας*, *Πασαγόρας*, *Πνυταγόρας* και *Πνυτάγορος*, *Φιλαγόρας* και *Φιλάγορος*. Γνωστός είναι ο βασιλιάς της αρχαίας Σαλαμίνας *Εὐαγόρας*.

4. Το τέταρτο όνομα διαβάζεται ως *ΝέΦας*, με διατήρηση του δίγαμμο, όπως συμβαίνει στην αρχαία κυπριακή διάλεκτο. Το όνομα φαίνεται να είναι συγκεκριμένος τύπος από πλήρες όνομα με πρώτο συνθετικό το *νέος*, όπως *Νέανδρος*. Με το όνομα *Νέανδρος* αναφέρεται, μεταξύ άλλων, και ένας μυθικός βασιλιάς της Κω.

5. Το πέμπτο όνομα διαβάζεται ως *Θυρήης*, και ανήκει στα ονόματα, που λήγουν σε *-ήρης*. Το καταληκτικό αυτό βρισκόεται και στο όνομα *Ἀμφήρης*, το οποίο αναφέρει ο Πλάτων στον "Κριτία", και είναι ομόρριζο του ρήματος *ἀραρίσκω*=προσαρμόζω. Το όνομα *Θυρήης* προέρχεται από το *θύον* ή *θύος*=θυμίαμα, και είναι αντίστοιχο του *θυώδης*, που επισημαίνει ευώδης.

6. Το έκτο όνομα διαβάζεται ως *Καστώ* και ανήκει στα γυναικεία ονόματα που λήγουν σε *-ώ*, όπως *Ἀκασώ*, *Αὐξή*, *Θεασώ*, *Καλυψώ*, *Ἥγησώ*, *Κλωθώ*. Φαίνεται ότι το όνομα αυτό βρίσκεται ως δεύτερο συνθετικό στο όνομα *λοκάστου*. Ομόρριζα ονόματα είναι τα *Κασσάνδρα*, *Κασσανδρος*, *Κάστωρ*, *Κασταλία*, από ρίζα *κασ-*=λαμπρός.

7. Το έβδομο όνομα διαβάζεται ως *Ἀκετοκρέτης*, το οποίο θεωρούμε ως ελλιπή απόδοση του ονόματος *Ἀκετοκρέτης*, όπως το ελλιπές όνομα που είδαμε πιο πάνω, *Ἀκεταγόρας* αντί *Ἀκεταγόρας*. Όπως είπαμε και για το όνομα *Ἀκεσταγόρας*, είναι δυνατό να υπάρχει αφομοίωση του *στ* σε *τ*. Φαίνεται ότι το όνομα είναι παράγωγο από το ρήμα *ἀκέομαι*. Ομόρριζα είναι τα: *ἀκεστῆρ*=θεραπευτής, *ἀκέστωρ*, *ορος*=επίθετο του Απόλλωνα, *ἀκέστρα*=βελόνα, *ἀκέστρια*=ράπτρια. Είναι γνωστός ο τίτλος ενός έργου του Αντιφάνους "Ἀκέστρια" και ενός μίμου του Σώφρονος "Ἀκεστρια". Ομόρριζα ονόματα από την αρχαία κυπριακή διάλεκτο, κατά το ανωτέρω βιβλίο του Olivier Masson, παραδίδονται, όπως είδαμε, τα: *Ἀκεσάδομος*, *Ἀκεσάθεις*, *Ἀκεσοκύπρος*, *Ἀκεσοτόμιμος*.

Το όνομα είναι όμοιο προς το Φιλοκρέτης, από την ίδια φιλή. Όπως είπαμε, η αρχαία κυπριακή διάλεκτος παραδίδει ονόματα σε *-κρέτης*, αντί σε *-κράτης*, τα οποία επίσης δεν ανασεί. Τέτοια ονόματα από αρχαίες κυπριακές επιγραφές παραδίδονται από το βιβλίο του Olivier Masson τα: *Ἀριστοκρέτης*, *Κυπροκρέτης*, *Μενοκρέτης*, *Μινοκρέτης*, *Ἰννακρέτης*, *Στασιακρέτης*, *Σωκρέτης*, *Τιμοκρέτης*, αλλά και τα: *Μενοκράτης*, *Στασιακράτης*, *Ἰννακράτης*, *Κυπροκράτης*, *Νικοκράτης*.

8. Το όγδοο όνομα διαβάζεται ως *Ἄτρεμαιών*. Το όνομα προέρχεται από το επίθετο *ἄτρεμαίος*, που παραδίδεται στον "Ορέστη" του

Ευριπίδη (147), και είναι άλλος τύπος του *ἄτρεμής*=ἄφοβος.

9. Το ένατο όνομα διαβάζεται ως *Ἀρεσάνδρα*. Η διατήρηση του *ε* μπροστά από το *α*, που κανονικά στην αρχαία κυπριακή διάλεκτο στενούεται σε *ι*, οφείλεται στην ύπαρξη μετέω *ε* και *α* μεσοφωνηεντικού *σ*, το οποίο τράπηκε σε *δασειά* και εν συνεχεία σιγήθηκε. Επομένως το αρχικό όνομα ήταν *Ἀρεσάνδρα*.

Το πρώτο συνθετικό είναι το *ἄφρασις*=ἀπόλυση, ελευθέρωση (και *ἀφρασιμὴ ἡμέρα*=ἡμέρα γιορτής). Ομόρριζο είναι και το επίθετο του Διὸς *ἀφρασιος*.

Το δεύτερο συνθετικό είναι το *ἄνθηρ*, που βρίσκεται σε ονόματα από αρχαίες κυπριακές επιγραφές, κατά το βιβλίο του Olivier Masson, όπως: *Ἀλεξάνθηρ*, *Δόξανδρος*, *Ἐτεφάνδρος*, *ΘαΨισάνδρος*, *Κράτανδρος*, *Λυσάνδρος*, *Μόρανδρος*, *Νικανδρος*, *Παίσανδρος*, *Πράξανδρος*, *Στασάνθηρ*, *Στάσανδρος*, *Τυμάνδρος*. Γνωστός είναι ο οικιστής του Ἰδαίου *Χαλκάνθηρ*.

Η επιγραφή μας δίνει την ευκαιρία να ποιήμε μερικά λόγια για τα συλλαβάρια και την καταγωγή του φοινικικού αλφαβήτου.

Πρότυπο για την ανάπτυξη γραφής στον αρχαίο κόσμο της Μεσογείου απετέλεσε η Αίγυπτος. Φαίνεται ότι πρώτοι οι Κρήτες, παίρνοντας την ιδέα από τους Αιγυπτίους, κάθισαν στο δικό τους συλλαβάριο, το οποίο πολύ υπήρξε πρότυπο για άλλα συλλαβάρια στο χώρο, όπως η γραμμική Β και το κυπρομινωικό.

Τα στάδια γραφής στον προελληνικό και ελληνικό κόσμο είναι η εικονογραφική, η γραμμική Α, η κυπρομινωική, η γραμμική Β και το κυπριακό συλλαβάριο. Το θέμα της καταγωγής των σταδίων αυτών συζητείται ακόμη, αλλά μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι η εικονογραφική έχει αιγυπτιακή επίδραση, η γραμμική Α και η κυπρομινωική σχετίζονται με την εικονογραφική, η γραμμική Β σχετίζεται με τη γραμμική Α και το κυπριακό συλλαβάριο σχετίζεται με την κυπρομινωική και τη γραμμική Β. Από την παράσταση πραγμάτων στη σειρά και τη χρησιμοποίηση μόνο της πρώτης συλλαβής του ονόματός τους προέρχεται το συλλαβάριο.

Έχει παρατηρηθεί ότι επτά σημεία του κυπριακού συλλαβαρίου είναι όμοια με επτά σημεία της γραμμικής Β. Οι σχέσεις αυτές δεν σημαίνουν ότι υπάρχει άμεση καταγωγή και εξέλιξη, αλλά εξυπαρχής ανανέωση και δημιουργία, πιθανότατα κατά τη νέα κοινωνία και τις σχολές των γραφών. Την ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνει η παράλληλη χρήση σε διαφορετικά κέντρα της Κρήτης για κάποιο διάστημα της γραμμικής Α και της γραμμικής Β.

Μια πρώτη σύγκριση δείχνει ότι υπάρχει παραγωγική σχέση μεταξύ της γραμμικής Α, της γραμμικής Β, της κυπρομινωικής γραφής, του κυπριακού συλλαβαρίου και του φοινικικού αλφαβήτου. Τα σχήματα των σημείων τους δείχνουν ότι σχεδιάστηκαν το ένα κατά μίμηση του άλλου. Μπορεί στο τέλος να αποδειχθεί ότι το περιφώνη φοινικικό αλφάβητο, από το οποίο προέρχεται το ελληνικό, είχε ως πρότυπο τη γραμμική Α ή την κυπρομινωική γραφή. Δεν είναι δυνατό να συμβαίνει το αντίθετο, διότι η συλλαβογραφική γραφή έχει πολύ περισσότερα σημεία. Από τα περισσότερα σημεία προέρχο-

νται τα λιγότερα, και όχι το αντίθετο. Πιστεύουμε ότι το φοινικικό αλφάβητο προέρχεται από συλλαβάρια.

Οι Φοινίκες έχουν γλώσσα σημητική, η οποία αποτελείται από θέματα με σταθερά σύμφωνα. Τα συμφραζόμενα δίνουν κάθε φορά την ένδειξη, ποια φωνήεντα θα χρησιμοποιηθούν στα συμφωνικά θέματα. Έτσι το συλλαβάρια, το οποίο αποδίδει συλλαβές, δεν ήταν κατάλληλο για τη γλώσσα των Φοινίκων. Οι Φοινίκες χρειάζονταν μόνο σύμφωνα. Έτσι πρώτοι δημιούργησαν αλφάβητο, το οποίο αποτελείται από σύμφωνα, διότι τα φωνήεντα τα συμπεραίνουν από τα συμφραζόμενα. Οι Έλληνες προσέθεσαν στο φοινικικό αλφάβητο τα φωνήεντα, και έτσι προήλθε το πραγματικό αλφάβητο.

Οι Φοινίκες συσχέτισαν τα γράμματα προς αντικείμενα και τα ονόμασαν με τα ονόματά τους, όπως Α = άλεφ, "βόδι", Β = μπεθ, "οίκος", Γ = γκιμέλ, "γκριμλά". Ο αρκτικός φθόγγος του ονόματος αποτελεί και τη φθόγγικη αξία του γράμματος. Με τη σχέση αυτή καθίστατο εύκολη η αναγνώριση των γραμμάτων. Φαίνεται ότι οι αρχαίοι έβλεπαν τις ομοιότητες, που υπήρχαν

μεταξύ των γραφών αυτών, ώστε δεν δυσκολεύονταν να μεταβαίνουν από τη μια στην άλλη. Φαίνεται ότι η γραμμική Β συνυπήρξε με το φοινικικό αλφάβητο στον ίδιο χώρο, και η αντικατάστασή της από αυτό έγινε ομαλά. Όταν ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι είδε στις Θήβες "γράμματα καθύμια", δεν αποκλείεται να ομιλεί για γραμμική γραφή Β, και όχι φοινικικό αλφάβητο. Παραγωγικές ομοιότητες μεταξύ του κυπριακού συλλαβαρίου και του φοινικικού αλφαβήτου καταγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί. Στην πρώτη στήλη δείχνονται τα συλλαβογράμματα του κυπριακού συλλαβαρίου και στη δεύτερη τα γράμματα του φοινικικού αλφαβήτου, για να αποδειχθεί η υπόθεση μας ότι το φοινικικό αλφάβητο καταγεται από συλλαβογραφική γραφή, πιθανώς της γραμμική Α:

Η επιγραφή της φιάλης από τη Δένεια, παρόλο που δεν μας δίνει ένα συνεχές κείμενο, είναι σημαντική, διότι πλατυίζει το ονοματολόγιο της αρχαίας Κύπρου. Από τα εννέα ονόματα τα δύο είναι ακριβώς γνωστά και από άλλες πηγές, ενώ τα επτά γνωρίζονται για πρώτη φορά. Τα ονόματα είναι όλα ελληνικά και ετυμολογούνται από την ελληνική γλώσσα. Η επιγραφή αποδεικνύει αυτό που αποδεικνύει και η αρχαιολογική σκαπάνη, ότι δηλαδή οι Αχαιοί εγκαταστάθηκαν όχι μόνο στα παράλια, αλλά και στο εσωτερικό της Κύπρου. Οι Αχαιοί άποικοι έφεραν στην Κύπρο την ιδιαίτερή τους διάλεκτο. Η ελληνική γλώσσα με τις διάφορες μορφές της – πρώτα ως αρχαία κυπριακή διάλεκτος, ύστερα διαδοχικά ως ελληνιστική κοινή, ως βυζαντινή κοινή, ως νέα κυπριακή διάλεκτος – ομιλείται στην Κύπρο συνεχώς και αδιαλείπτως για περισσότερο από τρεις χιλιάδες χρόνια.

* Ονομάζεται συλλαβάρια το σύνολο των γραμμών συμβόλων ορισμένων παλιών γλωσσών (φοινικικής, κυπριακής κ.ά.), καθένα από τα οποία παρίστανε ένα ή ένα φθόγιο αλλά με συλλαβή. Γλωσσολογικούς Μπράντνικα, «κυπριακό συλλαβάρια».

A New Syllabic Inscription from Cyprus

Nike M. Christodoulou

In the island of Cyprus, not far from the village Deneia, lies an extensive ancient cemetery, which has been used since the Bronze Age. The cemetery, known to the inhabitants of the adjacent villages, has been looted by illegal excavations. As a result the landscape, being full of trenches, looks as if it has been bombed. The illegal excavators, having collected whatever seems important or valuable to them, break or leave behind all the rest finds.

An inscribed phiale comes from this cemetery. The illegal excavator did not appreciate its value, but he found it useful as a watering-jar for the putty in his back yard. There it was noticed by a collector of ancient objects, who bought it and delivered it to us to read its inscription.

The phiale has been made of red clay including fine grains of sand and has a red coating. The lips are slanting outwards and the base is circular and wide. The phiale, which can be probably dated in the fourth century BC, bears a syllabic inscription, inscribed with an acute instrument before firing.

Κυπριακό συλλαβάρια	Φοινικικό άλφαβητο
⌘	α
⌚	πε
⌛	κε
⌙	τε
⌜	ε
⌞	ι
⌟	κι
⌠	λι
⌡	μυ
⌢	νε
⌣	ο
⌤	πο
⌥	ρο
⌦	σε
⌧	τι
⌨	υ